

156 Lib. III. P. I. De Selectis Martyr.

C A P . I I .

Martyrii opus adeò est præstans, ut breviarium quoddam sit omnium Virtutum.

550 *P*ro hoc argumento accuratè expendo accommodum Canti. testimonium **Can. 4. 13.** *Emissiones tuæ paradisus malorum punicorum cum pomorum fructibus. Cypri cum nardo; nardus, & crocus, fistula, & cinnamomum cum universis lignis Libani, myrra, & aloë cum omnibus primis unguentis. Ubi ponendum illud est, in eo cap. Sermonem institui litterarium de Ecclesia Christiana, quæ v. 12. nominatur *Hortus conclusus*: in quo virtutum omnium plantata germina, aucta, custodita Christi studio, & labore. Abe-nezza putat, lingua Arabicæ restringi ad viridarium unius generis arborum punicarum. Appellatur etiam *Fons signatus*: fons, quia irrigatus hortus evangelicæ doctrinæ, quæ est aqua selectissima, pura, & ab omni veneni suspicione immunis: *signatus*, quia horti janua obserata est, & sigillata Dei ipsius auctoritate propria, & tutissima custodia. Hic jam disquiro, quid exquisitus illis enumeratis arborum pomiferarum, & aromaticarum plantarum generibus typicè designetur? Existimo designari præsertim generosos Christi Martyres, intra Ecclesiæ septa, uti arbores fructiferas, & aromaticas, plantatos, & limpidissima doctrinæ evangelicæ aqua irrigatos: nec. non portendit reor Virtutum omnium genera in ipsis Martyribus per opus martyrii eximium mirum in modum resplendentia. Quasi martyrium ipsum sit virtutum omnium breviarium.*

S. Grego.

Emissiones doctrina Evangeliæ.

Mala punica in virtutes in martyre congregata.

bores sunt sanguine proprio rubescentes, variis cruciamentorum spinis circumsepti; sub duro martyrii cortice & amaro continentis innumera Virtutum omnium grana jucundis. **S. Greg.** *fima, gratissima: Multitudinem Virtutum interius sibi congregant in mente. Consonant Beda, & Jutius Orgelitanus.*

552 Et consonat sibi Sponsus in eodem cap. v. 3. *Sicut fragmen mali punici, ita gena tua, absque eo quod intrinsecus latet. Ubi Can. 4. 3. Justus Orgelitanus: In facie Ecclesiæ decorem efficiunt SS. Martyres, qui imitantes Christi passionem roseo sanguinis sui decoro perfusi sunt. Similiter Beda, qui argutè expedit, qua de causa Martyres componantur hic virtutes non cum malo punico integro, sed cum fragmione mali punici dimidiato seu fissura, ut demonstrat Hebreæ vox significat, & legunt veteres translatio Hispanicæ: como pedaxos de granada. Respondet præclarè ad rem nostram. Nec prætereundum, quod malum punicum magnam granorum copiam uno foris cortice includit, unde, & malum granatum dicitur. Quæ quidem, integro adhuc malo, videri nequeunt, sed fracto quam sint innumeræ clarescunt. Si etiam Sancta Ecclesia quod amplius eam frangi adversus contigerit, eò clarius quot Virtutum grana unius fidei tegmine complectatur, referat. Certè in uno martyrii opere innoteantur Virtutum omnium divitiae adunatae mirabili compendio, & veluti refertæ sanguineo succo pro pie tate effusa.*

553 Rursus, commendat Sponsus alias virtutum plantationes, & germina gratissimi odo-
ris, & estimationis apud Deum maxime. Cy-
pri cum nardo, nardus, & crocus, fistula, &
cinnamomum cum universis lignis Libani, myrra, & aloë cum omnibus primis unguentis.

Id est, plantis quarum est usus in unguentorum confectione. Placet pro sensu grammatico translatio Hispanica Ferrariensis: *alcanforæ con nardos, nardo yazafran, canela, y cinnamomo con todos arboles de encieno, myrra y aloes con todas principales especies. Quibus virtutes universas significari arbitrantur summi Ecclesiæ Patres, & Expositores. S. Gregor. Magnus. Quid enim per has diversas aromatæ species designatur, nisi sanctuarum Virtutum odor?* Philo Carpa, similiter, Beda, Nyssenus, Theodoreetus, & apud illum tres Patres, Justus Orgelit. & alii, qui singularium aromaticarum specierum proprietates expendunt pro singulis Virtutibus.

554 Ut verò universarum Ecclesiæ Christianæ Virtutum odor in unum coeant, & una simul omnem suum odorem diffundant; Sponsus benè quidem precans horto suo, subtextit: *Surge Aquilo, & veni auster, per flua hortum meum, & fluant aromata ejus. Ar- grant per- fante per- fuscione.* **Cant. 4. 16.** Arideret illorum mens, qui existimant, utrumque ventum, & Aquilonem, & Austrum ad vocari. Unde, *surge*, perinde est, atque excitare, juxta Virgilianum illud: *& que manè refert, & que surgentibus astris.* Atque in hoc sensu verba capiunt Beda, Lucas Abbas, S. Thomas, & Rabbini apud Genebrandum. Et Victorius Scialah in sua translatione ex lingua Chaldaea legit: *excita te Aquilo.* Vetus Hispanica Ferrariensis: *desperata Aquilon.* Neque frigidus Aquilo solùm contrarius hortis est, cùm sit etiam calidus Auster illis perniciösus ex Virgilii, Plini, Senecæ,

Virtutibus. Cap. III.

157

Osc. 13. *Senecæ, & aliorum existimatione. Unde Oleas cap. 13. 15. Adducet ventum urentem Dominus de deferto ascendentem (id est, austrum) & siccat venas ejus, & desolabit fontem ejus, &c. Ergo uterque ventus est plantis maximè noxius; & uterque nihilominus advocatur in Ecclesiæ hortum.*

555 Cur ita? Cupit ne, ut amoenissimi horti species quantacumque exuratur, ac pereat? Quò enim alio spectant Aquilo frigidus, & urens Auster atque utriusque infensus spiritus? Certè bene precati Sponsus horto suo extra omnem debet esse dubitationem. Expositus, ut perflantibus Aquilone, & Austro, plantæ stellent odoriferos succos, diffundantur à floribus odores. Ast ut hæc prosperè succedant, nonne opportunitas est graia, mitisque aura leviter perflans? Minime gentium: nam Sponsi consilium est, ut Ecclesiæ suæ prodant se dotes quidem eximiae, atque Virtutes universæ aromaticis illicis speciebus designatae. Ut verò id fiat, ad vocat leuissimos, frigidissimos, & calidissimos persecutionum, ærumnarum, & cruciamentorum flatus, quos in Ecclesiæ concitate solent Tyranni. Atque hæc interpretatio est S. Bedæ lib. 4. in Canticâ: *In Aquilone vel austro procellas insinuat tentationum, quibus erat Ecclesia pulsanda: ut quantum ei gratia spiritualis, quantum internæ Virtutis inesse, innotesceret.* Porro in uno martyrii opere Virtutes omnes gratum sui odorem in omnem partem diffundunt. Quod ex proximè dicendis clarebit magis.

C A P U T III.

Omnigenæ Martyrum Virtutes promicant in Ecclesiæ amictu suaveolente, versicolore, & pretioso.

556 *N*stitutum hoc splendidam lucem mutatur ex Ps. 44. ubi in confesso est, sermonem institui de Christo, & Ecclesiæ unicè sibi dilecta, & innumeris donis locupletata. Audi purpureum Vatem sic prædicentem v. 9. *Myrra, & gutta, & cassia à vestimentis tuis, à domibus eburneis, ex quibus de leclaverunt te filii Regum in honore tuo.* Et v. 10. *Astitit Regina a dextris tuis in vestitu deaurato circumdata varietate. Priori versiculo eti commendarunt videantur Christi vestimenta, putandum tamen est, illa etiam spectare ad Ecclesiæ elegantiam, & ornamentum; quod satis probat verborum series, & acoluthia, & ex infra dicendis claret. Deinde exstimo odoriferum vestimentorum nomine typicè intelligi Ecclesiæ filios sanctitatem, & omnium Virtutum genere conspicuos, & suaveolentes: uti eleganter exprimit S. Gregor. in Ps. 4. pænitentialem: *Notandum, quod operitorum Dei Sancti dicuntur. Sicut enim homini nihil est vicinus, quam vestis, ita Deo nihil est vicinus Sanctis.* Sicut enim vestimentis suis homo circumdatur, ita Sanctis suis Deus vestitur. *Hinc Deo per Prophetam dicitur: myrra, & gutta, &c. Quia enim omnium virtutum odoramenta à Sanctis prodeunt, recte dicitur, quia è vestimentis Dei myrra, & gutta, & cassia procedunt. Hinc namque Apostolus ait: Christi bonus odor sumus. Consonat præclarè S. P. Iudeph. de Flores de Agone Martyr.**

*Chryloſt. S. Beda, S. Augus. S. Bruno, & alii. Statuo instuper per has Christi, & Ecclesiæ vestes mirificum odorem efflantes, designari fidei Martyres omni virtutum splendore, & fragrantia spectabiles. Et esse hoc putaverim, quod divinus Isaías prædictis cap. 49. ubi post illam querelam, *Et dixit Sion: dereliquit me Dominus, & Dominus oblitus est mei (quam ipius Ecclesiæ esse afflictæ, & exigitatæ in suis Martyribus, multi arbitrantur.)* subexit satis commodè: *Vivo ego, dicit Dominus, quia omnibus his velut ornamento vestiris, & circumdabis tibi eos quasi sponsa.**

Isai. 49.

S. Eph.

*Vestes Ecclesiæ speciosas, & elegantes appellat Martyres, de quibus S. E. phrem in Encomio 1. de MM. ita: *Hi nunc Sponsam Salvatoris exhilarant: bi decorem ejus exornant: bi ornati aique elegantia quadam spirituali ipsam illustrant: & sicut regiam circumnatam vestiu deaurato variis eam Virtutibus adornant. Ecce Christi, & Ecclesiæ amictum nuptiale suaveolentem, pretiosum, vericolore: eorum scilicet Martyres divinisimos, præ se ferentes gratum Virtutum omnium odorem, pretium, elegantiam; ad ingentem gloriam, & magnificentiam Christianæ religionis. Eximæ planæ Martyrum Virtutes, quibus tam eleganter vestitur Deus ipse, ejusque Sponsa membratim expendamus prajecta Psalmi verba.**

De vestimentorum fragrantia.

557 *M*yrha, & gutta, & cassia à vestimentis tuis, à domibus eburneis: subaudi perflant, perfluent à tuis vestibus. Emphaticè in exemplari: *mirra, & aloë, pf. 44. 9. & cassia vestimenta tua.* Vetus translatio Hispanica Ferrariensis: *almizche, san- perflantia dalos, ambar todos tus panos.* Quasi dicatur: tam largè sunt Ecclesiæ, ac Christi vestes unguento imbutæ pretiosissimo tribus hisce aromaticis commixto, ut non illis infectæ, sed potius ex his infectæ videantur: immo nihil aliud, quam pura myrra, aloë, & cassia esse apparent. Nonnulli cursim attingam de hujus unguenti myrrha, aloë, & cassia commixti, physiologia. Primo, commendatissima est myrræ amaritudo; unde nomen accepit: nam Hebraicè est mor, id est, *Quid gutta: amara.* Secundo, gutta, Græcè stacte: qua voce, licet myrræ flos plerunque significatur; quia tamen regius Vates inter myrram, & guttam, interposita conjunctione, dilinxit, reor diffinctorum aroma exprimi; atque idem esse, quod Græcis, & Latinis aloë (ut multi volunt) *eximæ amaritudinis, valenter amaram.* Tertiò, *cassa* odorate arboris cutis est, seu cortex, cui & eximia inell suavitatis, & virtus unguentis utilissima. Hispanice appellatur *canela.* Lege Garciam lib. 1. cap. 15. Aromat. Indicorum, qui communem hanc putat esse sentientiam Indorum, Arabum, Turcarum, & cæterorum Orientalium Philosophorum, & Medicorum. Delectissima cassia scribit Dioscorides lib. 1. c. 12. *Prefertur cassia purpurea & nigricans, zingir cognomine, quæ rosam odore imitatur.* Plinius lib. 12. c. 19. ait Plini. *elle, odoris mollissimi, gutta maximè ferventem, colore purpureo.*

558 Quod si in hac physiologia requiras; quemnam in usum, effectumve myrrha, aloë, & cassia commisceantur. Respondeo primò, *O quod*

quod ad odoris suavitatem spectat, quemadmodum ex diversarum vocum harmonia gratissimus existit concentus; ex vario eduliorum condimento novi queruntur sapores jucundissimi; ex distincta florarum pulchritudine amoenius ardent prata, ita duabitandum non est, quin ex nobilissimorum aromarum commixtione longè suavior conspiret odoris fragrantia, quam singula per se aromata reddidissent. Inde mixturæ illæ Proverb. 7. 17. Et Cantic. 3. 6. & 4. Secundò vires etiam aromatum ac facultates compositione, mutuaque collatione quodam modo excitantur, accidunt, & intenduntur. Utique ergo de causa, & odoris promovendi, & virtutis excitandæ myrrham, aloem, & casiam in unum pretiosissimum unguentum commixtas observamus. Sed illud hinc demum observa; ad hanc aromaticarum specierum compositionem suavissimam opus esse, ut aroma tantum semel, & iterum, & sibi: sin minus odorem non affabunt, neque acuentur ipsorum vides. Ut enim Gerson adnotavit tract. 4. in magnificat; Ex multis aromatis simul tritis odor tertius mixtus resultat, quanquam plus redolens aroma prædominans.

Gerson.

Hec fragranta ad Martyrum virtutes spectat.

Contus
Martyres
& jucunda,
magis fragrant.

Cantic. 3. 6.

S. Dami.

hoc Virtuum omnium suavissimum unguentum, eti nostri habeant Martyres à martyrii opere divinissimo, descendit tamen à Christo D. Martyrum Principe, uti à suo capite, ubertim delibuto divinitatis, virtutum omnium, & gratiarum oleo: Unxit te Deus, Deus tuus oleo letitia, non puro (neque enim sincero oleo consecrati Reges, aut Pontifices) sed nobilissimis permixto aromatis; unguento videlicet ex myrra, gutta, & casia. Propterea subtextit è vestigio, Ps. 44. 9. myrra, & gutta, & casia à vestimentis tuis, persistant: vel etiam, ut Hieronymus, in S. Hieron. omnibus vestimentis tuis, id est, suavissima Virtutum omnium unguenta, quibus tui Martyres sunt perfusi, à te emanant. Quod revoces illud Psalmi 131. 2. Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti ejus. De Christo Ecclesiæ Pontifice sermo est juxta SS. Patrum, & expositorum mentem. Unguenti nomine Virtutes omnes designantur, à Christo Martyrum capite promanantes. Sed quid barba hæc, oraque vestimenta? S. Aug. ibi pulchre existimat, barbam esse Martyres, & Apostolos: Unum S. Brunonem audi Ser. 4. de Martyribus: Non solum Apostoli, sed & Sancti Martyres Christi barba vocari possunt, qui & viriliter pugnaverunt, & hostes potentissimos vicerunt. Unguentum igitur de capite in barbam descendit, quia S. Spiritus gratia de Salvatoris nostri Divinitate prius in Apostolos & Martyres venit. De hoc enim unguento Psalmista ait, Dilexisti justitiam, &c. Ex qua interpretatione habes, à Christo Martyrum Crucis subeuntem, & in illo virtutes omnes ostentante, profluere in Martyres, uti in barbam Christi virilem, Virtutum omnium unguentum; quo uberiori præ omnibus perfusi sunt. Adde, cum ab ora, seu fimbria vestimenti Aaronis appensa essent malogranata (elegans Martyrum emblemata) perinde etiam erit, illud unguentum descendit usque ad oram vestimenti, atque nostros Martyres à capite usque ad pedes fuisse Virtutum omnium unguento abunde delibitos: ut sic essent Christi, & Ecclesiæ vestimenta suaveolentia. Quid gloriösus?

559 His jam observatis; quis non videat Christi, & Ecclesiæ vestimenta odorifera, esse præsertim Martyres sanctissimos, à quibus jucundissimus Virtutum omnium odor quoquaversus diffunditur? Videas in illis ad unam Christianæ pietatis compositionem adunari myrram, aloem, & casiam, quasi ad unum suavissimum unguentum concinnandum: quo usque adeò ipsi sunt delibiti, ut nihil aliud quam pura myrra, aloë, & casia videantur. Et quidem predictarum aromaticarum specierum natura, & dotes potissimum indigitare videntur Martyres, Martyrumque Virtutes; quandoquidem myrra, & aloë species sunt nimis amara, eximia amaritudinis, amarissimi succi, valenter amara, ut loquuntur scriptores. Quid hæc, rogo, aliud sonant nisi martyrii, ac Martyrum amaritudines, & cruciamentorum acerbitates? Casia vero tūm ob purpureum colorem, tūm quia quid decorticatum est, & abrasum, Martyrum significat cruentum purpureum pro Christo abunde fusum, corporum laniationes, & decortications. Jam ergo ex his aromatis simul tritis varia martyrii tunison, & crebro iectu, assurgit singulariter quoddam, & mirificum virtutum omnium unguentum, seu compositione, quæ miræ est fragrantia; quod nihil habet nisi purum, & sanctum. In totius rei hujus comprobationem faciunt ea quæ Patres latè observant ad illud Cantic. 3. 6. Quæ est ista, que ascendit de deserto, sicut virgula summi, &c. Interim audi S. Petrum Damianum Ser. 17. de S. Vitale M. Virtus se etiam tempore quietis exercuit, sed pravorum illibis tunsa in adversitatibus pila fragravit. Et qui quietus in semetipso, quod erat, continuat, commotus ad notitiam omnium, odorem sua fortitudinis aspergit. Sicut enim unguenta redolere nesciunt, nisi commota; & sicut aromata fragrantiam suam non nisi cum incenduntur, expandunt; ita Sancti viri omnes, quod virtutibus redolent, in tribulationibus innotescunt. Nihil dici potuit opportunius.

560 Illud tamen hic minimè prætereundum;

Virtutum omnium suavissimum unguentum, eti nostri habeant Martyres à

Virtutum
fragrantia.

Ps. 44. 9.

Pl. 131. 2.

Ps. 44. 19.

S. Bruno.

Martyres

Christi barba.

S. Chryl.

Firmiter stat

Ecclesiæ in

suis Marti-

ribus.

S. Chrys.

Et columnæ

Ut miles sta-

rius.

S. Chryl.

Theodo.

Tacitus.

Plini.

Suet.

Montan.

P. Ildeph.

de Flores de

Agone Martyr.

sealpi, flammis igniti, ac diversis suppliciis elinati, facti sunt domus Dei: in qua ipse Christus dignatur inhabitare. Horum exempla sequentes Martyres, effecti sunt sutorum corporum Reges. Istorum Regum sunt filia anima sanctæ, quæ Christum delectatæ sunt, honorando, nomine majestatis ejus & preconando misericordiam ejus, à dominis ebureis, de quibus laetificantur te. Praeclarè adipiculatus S. Bruno. Unde habes, domos, seu palatia, vel reconditoria eburnea, ex ebore candido, & sanguineo artificio elaborata, esse Martyres divinissimos, vel potius ipsorum corpora cruciamentis mirifice erafa, elata, perpolita, & cruore proprio tincta. In hujusmodi reconditoria asservabantur animæ sanctissimæ, ad instar vestimentorum elegansissimum, quæ dum expromerentur tormentorum vi, juncundissimos virtutum omnium odores longè latèque afflarunt.

De earundem vestium elegantia, varietate, & pretio; pro Martyrum Virtutibus.

562 Eo spectare censeo illa: Astitit Reginæ à dextris tuis in vestitu deaurato, circundata varietate. Rationis trutinæ verba mandemus, ut quanti sint ponderis ad rem nostram, appareat. Pro astitit, Hebraicè est, nisbah; quæ vox consistente, & permanentem adstantis Reginæ firmitudinem, atque constantiam exprimit, quam minimè loco dimoveant, nedium deiciant, aduersa quæque Firmandi verbo translitul Vulgatus Prov.

15. 26. Permanendi Ps. 118. 89. Propterea Aquila reddidit; immobilis, firmiter stetit, S. Chrysostomus inßar columnæ, suo loco permanens. Adde, vocem aſtare, esse militarem, & ad milites flatarios, & praefidarios spectantem; qui flatentes, seu adstantes dicuntur Nahum 2. 7. Ergo adstante describitur Ecclesia militaris, ad instar firmissimæ columnæ, munitionis fortissimæ, & militum praefidariorum: quod præseruit, & abunde in suis Martyribus ostendit, verè inconcussis fidei catholicæ columnis, flatariis militibus, & valida munitione, quos aduersitas nulla, nulla cruciamentorum genera à loco, & statione sua valeant dimovere, nendum deicere. Unde S. Chrysostom. to. 5. Ser. 5. de Juventino & Maximō MM. Martyres appellat columnas; nam Ecclesiæ sicut Reginam circumornatam Martyrum vestitu deaurato variis virutibus adornant, sunt Ecclesiæ ornatus multivariis.

Tertio, quia vestis est purpurea, ut ex Arabicæ translatione liquet: in vestitu purpurea. Purpurea vero ad Martyres spectat, eoruimque sanguinem pro Christo fusum indigitat. Egregie ergo S. Petrus Dam. Opuf. 29. c. 1. pre Dam. mens illud, circumamicla varietate, ita fatur. Vis audire varietatem vestium, qua celestis Sponsi delectat aspectus? Anima certè nivea castitati, candore conspicua, ante Dei omnipotens oculos spirituali byss, sive collobo videtur induita: hoc etiam, dum flammæ fervidae charitatis ignitur, dirotini, sive bis tinti cocci rubore perfunditur; cum vero vel ab hoc scalo funditus mortificari, vel consummari per martyrium avide concupiscit, tunc velut conchili sanguine tingitur, siue regalis purpurea speciem imitatur. Vides per purpureum amictum rectè designari martyrii opus purpureo cruore resplendens? Martyr certè suo imbutus sanguine, est ad instar telæ purpureæ, in quo aurum charitatis purum, perfectum, igne tribulationis excoctum, & expurgatum; nec non gratissimi reliquorum Virtutum flores multicolores, lilia, violæ, narcissi, hyacinthi, & reliqui, summopere resplendent, vernant, prominent. Clarijs dixerim; substeruitur virtutum omnium floribus, martyrii campus, ut illarum varios colores objectu, & subjectu suæ purpureæ deauratae splendidius distinguat, ad miraculum, ad stuporem Angelorum, & hominum, ad Ecclesiæ magnificissimum cultum; ad Dei ipsius ingentem gloriam.

O 2

568 Ut

Thren. 4. 1.

Aquila.

Aſtar in ve-

ſitu purpu-

re.

Quod vero aurea fuerit, & purpurea vestis non obstat quominus fuerit etiam variegata, ita ut aureorum liciorum permutatione, artificiose filamentorum versicolorum immisso, depressione, elatione, multiplices eæque pulchritudine rerum imagines, in illa efformatae splenderent. Id enim est, circumdata varietatibus; & v. 51. circumamicla varietatibus. Hebraicè, vestis ejus in varietatibus. Porro vocem Hebraicæ sæpe Vulgatus plumarium, varium opus, seu varietates transfert. LXX. variegatum Hispani recama- LXX. do. S. Basi. Homil. in hunc Ps. putat, hanc vestem fuisse floridam: Subtextis, & variegatis floribus interstinctis. Quid elegans? Quid arcarius? Vide dicenda infra, à num. 1471.

564 Putant proinde SS. Ecclesiæ Proceres, & hujus Ps. Enarratores, penè designari in hac aurea, purpurea, & florida chlamyde universos Sanctorum Virtutes. Existimo tamen, Virtutes Martyrum omnes & admirabiles describi signatim hujus vestis elegantia, varietate, & pretio. Primò, quia id contextus suadet. Secundò quia ita sentit D. E. S. Ephr. phrem suprà memoratus, dum ajebat: Martyr-Virtutes Ecclesiæ, sicut Reginam circumornatam Martyrum vestitu deaurato variis virutibus adornant, sunt Ecclesiæ ornatus multivariis. Tertiò, quia vestis est purpurea, ut ex Arabicæ translatione liquet: in vestitu purpurea. Purpurea vero ad Martyres spectat, eoruimque sanguinem pro Christo fusum indigitat. Egregie ergo S. Petrus Dam. Opuf. 29. c. 1. pre Dam. mens illud, circumamicla varietate, ita fatur. Vis audire varietatem vestium, qua celestis Sponsi delectat aspectus? Anima certè nivea castitati, candore conspicua, ante Dei omnipotens oculos spirituali byss, sive collobo videtur induita: hoc etiam, dum flammæ fervidae charitatis ignitur, dirotini, sive bis tinti cocci rubore perfunditur; cum vero vel ab hoc scalo funditus mortificari, vel consummari per martyrium avide concupiscit, tunc velut conchili sanguine tingitur, siue regalis purpurea speciem imitatur. Vides per purpureum amictum rectè designari martyrii opus purpureo cruore resplendens? Martyr certè suo imbutus sanguine, est ad instar telæ purpureæ, in quo aurum charitatis purum, perfectum, igne tribulationis excoctum, & expurgatum; nec non gratissimi reliquorum Virtutum flores multicolores, lilia, violæ, narcissi, hyacinthi, & reliqui, summopere resplendent, vernant, prominent. Clarijs dixerim; substeruitur virtutum omnium floribus, martyrii campus, ut illarum varios colores objectu, & subjectu suæ purpureæ deauratae splendidius distinguat, ad miraculum, ad stuporem Angelorum, & hominum, ad Ecclesiæ magnificissimum cultum; ad Dei ipsius ingentem gloriam.